

ÅRSPLAN 2023-2024

AULERØD BARNEHAGE FOR

HØRSELHEMMEDE

Forord

Årsplan for de kommunale barnehagene i Tønsberg bygger på FNs Barnekonvensjon, «Lov om barnehager» og «Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver».

Videre bygger årsplanen på tjeneste strategier for oppvekst og læring samt virksomhetsplanen for de kommunale barnehagene.

Virksomhetsplanen gir følgende føringer:

- Alle barnehager skal ha kjennskap til barnekonvensjonen om barns rettigheter
- Alle barnehagene har satsinger som fremmer inkluderende felleskap hvor alle er med i et bredt mangfold
- Barnehagene skal jobbe langsiktig og systematisk over flere år
- De skal videreutvikle en kultur for erfaringsdeling og kompetansedeling
- Barnehagene skal utvikle grunnkompetansen for å ivareta alle barn i barnehagen

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet, og skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.

De kommunale barnehagene i Tønsberg har en årsplan som er fireårig og følger kommuneplanens handlingsdel. Årsplanen gjelder for kalenderåret. Den revideres årlig og fastsettes i Samarbeidsutvalget.

Barnehagene skal i tillegg utarbeide planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles rutinebeskrivelser finnes i Kvalitetssystemet og annen aktuell informasjon finnes på Tønsberg kommunes hjemmeside under «Barnehage».

1.Barnehagens visjon- og verdigrunnlag

Tønsberg kommune har en felles visjon; «Der barn ler – sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune». Alt arbeid i Tønsberg kommune skal preges av å skape tillit gjennom å være åpen, oppriktig og profesjonell.

1.1: Visjon;

“Der barn ler”

Felles for alle i Tønsberg kommune er at vi sammen skaper en nytenkende, trygg

og bærekraftig kommune, der barn ler. For at vi skal kunne bidra positivt inn mot denne visjonen, jobber vi i Aulerød barnehage med inkludering, livsmestring, språkopplæring og at alle barn får delta i lek og erfarer glede. Det handler om å forstå og bli forstått i et miljø som er helsefremmende og som gir barn en god barndom. Det handler også om å være en del av et fellesskap, hvor det er plass for alle, hvor barn blir trygge i relasjon til ansatte og til andre barn. At barn får være i et miljø som gir følelsen av egenverdi, mestring og livsglede står sentralt. Vi vil fremme en god psykisk og fysisk helse gjennom tidlig innsats og et tett samarbeid med hjemmet. Fokuset på barns beste vil alltid være "hoved overskriften".

1.2: Verdier;

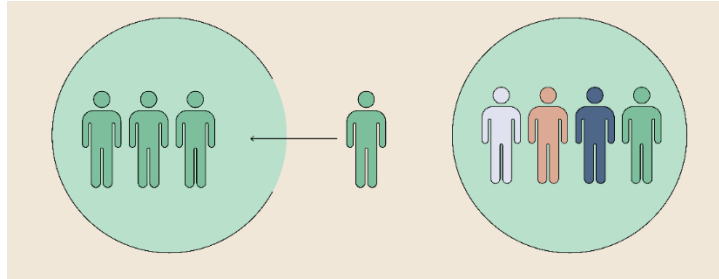
Vi skaper tillit gjennom å være åpne, oppriktige og profesjonelle. Gjennom å aktivt styre etter disse verdiene, vil vi skape tillit og en profesjonell praksis i barnehagen vår. Våre verdier kommer til uttrykk i menneskemøtene, i personalets "gjørekompetanse." Hos oss skal barn bli møtt av kloke voksne med smil og varme blikk som forteller at de er ventet. Og av ansatte som behersker språk, tegnspråk og Norsk med tegnstøtte (NMT) som gir opplevelsen av tilhørighet. En inkluderende praksis handler om at vi er mottakelige for ny kunnskap, at vi jobber systematisk med refleksjon over egen praksis.

1.3: Barnehagens pedagogiske plattform/pedagogiske grunnsyn

I Aulerød barnehage skal alle barns stemme høres. Vi er en tilrettelagt barnehage for døve, hørselshemmede og hørende barn.

I Aulerød barnehage må de ansatte kunne tegnspråk eller norsk med tegnstøtte (NMT) for å delta i lek og samspill med barn i deres hverdag. Vi er opptatt av at læring skjer gjennom lek og at alle barn får være aktive deltagere i et miljø, hvor alle kan forstå og bli forstått. Hos oss får barn opplæring i og på tegnspråk eller

med tegn som støtte i et auditivt og visuelt tilrettelagt læringsmiljø. Det er et mål at personalet jobber for å utvikle et godt tospråklig grunnlag hos de hørselshemmede barna, både med tale og tegnspråk. Vi vil legge til rette for bimodal tospråklig utvikling for døve og hørselshemmede barn. I et bimodalt tospråklig miljø handler det om å gi alle barn den beste tilgangen på begge språk, norsk tegnspråk som er visuelt og norsk tale som er auditivt. Språk er nært knyttet til identitet, sosialisering, kulturelle uttrykk og er derfor en viktig del av barnas liv. Å lære noe nytt i barnehagen, og så kunne fortelle om det til foreldrene på deres felles språk hjemme, er avgjørende for den gode relasjonen mellom barn og foreldre.

Bildet illustrer to ulike forestillinger om inkludering. Bildet er lånt fra UDIR sin kompetansepakke om inkludering.

Er utgangspunktet at noen barn står utenfor fellesskapet og skal inkluderes, eller at fellesskapet i utgangspunktet rommer mangfoldet?

Inkluderende praksis er når barna har det bra! Inkludering er prinsippet for at vi skal kunne drive en barnehage, og inkludering hos oss gjelder alle. Hos oss er alle velkomne akkurat som de er. Ingen er spesielle, alle er en del av miljøet.

Kjennetegn på et inkluderende fellesskap er at barn

- har tilgang til fellesskapet
- samarbeider med andre
- får læringsutbytte både sosialt og faglig
- opplever at de blir anerkjent og akseptert

2. Barnehagens formål og innhold

2.1: Omsorg

Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for gjennom barnehagedagen.

- I Aulerød barnehage kommer dette til syne gjennom at personalet;
 - Har fokus på fellesskap, vennskap og relasjoner i planer, prosjekter og temaarbeid.
 - Har fokus på å finne de gode egenskapene hos hvert enkelt barn, og gi anerkjennelse og bekreftelse på disse.
 - Har fokus på trygghetssirkelen som sier noe om at personalet skal alltid være større, sterkere, klokere og god og følge barnets behov når det er mulig, men ta tak og lede de når det er nødvendig.
 - Vi skal passe på barna, glede oss sammen med dem, hjelpe dem og ha det fint sammen med alle barna

- Vi skal også beskytte, trøste, vise godhet og hjelpe barnet med å organisere følelser. Vi skal være deres trygge havn og ladestasjon når de trenger det.

2.2: Lek

I Aulerød barnehage anerkjenner vi lekens egenverdi, og tenker at leken er det viktigste barn gjør i sine liv. Derfor gir vi barn mulighet til lek. Lek fremmer utviklingen av kreativitet, fantasi, selvtillit, selvfølelse, mestringstro, samt fysiske og sosiale, kognitive og emosjonelle styrker og ferdigheter.

FNs barnekonvensjon artikkel 31 sier blant annet at barn har rett til hvile, fritid, lek osv. Barnekonvensjonen definerer lek som enhver oppførsel, aktivitet eller prosess satt i gang, styrt og strukturert av barna selv og den finner sted når- og hvor mulighetene oppstår.

Personalet må støtte opp om god lek, være tilgjengelige og delta i lek og være i nærheten for barn som trenger støtte for å komme inn i lek.

Dette kommer til uttrykk ved at:

- Personalet har kunnskap om barns rett til lek, lekens betydning og lekens egenverdi i barns liv. Dette er viktige temaer på personalets planleggingsdager og andre møtearenaer.
- Personalet organiserer rom og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek både ute og inne.
- Personalet fremmer et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Legge til rette for felles erfaringer og opplevelser for barna, som gir næring til lek og muligheter for å mestre samspillet med andre barn i lek.

Leken er ikke alltid like lett å mestre og forstå. Her trengs det ansatte som er kommunikasjons hjelpere inn i leken, som observerer og setter ord på det som skjer i møte med materialer og i samspillet med andre barn. De ansatte må være aktive og tilstedeværende i barns lek og hverdag for å forebygge, oppdage, veilede og hindre at barn utestenges fra fellesskapet.

Felles forståelse, teori og språk om lek og ansattes rolle prioriteres.

Lek kan være inkluderende, men også ekskluderende og derfor er deltakelse i lek så viktig. Ansatte må vite hva som foregår og ikke anta. Vi må kjenne til vår plikt til å handle når vi ser at barn opplever utenforskap, krenkelser, da alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. Voksne setter spor, og det er de voksne det kommer an på! Barns trygghet og trivsel er alltid de voksnes ansvar!

2.3: Danning

Personalet i barnehagen skal legge til rette for at samhold og solidaritet fremmes, bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal personalet i samarbeid med barna og foreldre bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer og utvikling (KD; 2017).

Dannelse skjer i menneskemøtene og der vi legger til rette for at barn kan tørre å tenke selv. Personalet må gi barn muligheten til å gå inn i andres følelser og opplevelser. Det handler om å få lov til å være annerledes, og det er personalets ansvar at barn får lov til å være seg selv.

Dette kommer til syne gjennom at personalet:

- Legger til rette for åpne og undrende dialoger med barna, hvor man reflekterer sammen for å finne svar. Vi snakker med barn og mindre til barn.
- Jobber kontinuerlig med hvordan vi opptrer overfor og sammen med barn og stiller oss spørsmålet «hvem er jeg, sammen med barn – og hvordan møter jeg barn?»
- Personalet legger til rette for at barna skal kunne være seg selv, tenke selv og tørre å si imot, samtidig som de respekterer at andre mener noe annet og tar hensyn til og respekterer det.
- Personalet skal sørge for at alle barna kan få delta i lek på egne premisser

2.4: Læring

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (KD; 2017).

- Personalet er bevisst sin språklige rolle for å skape et inkluderende fellesskap.
- Personalet legger til rette for at alle barna kan bidra i egen og andres læring.
- Personalet må ha kunnskap om de forskjellige kulturene for å forene dem.
- Synet på inkludering vil ha konsekvens for hvordan personalet kan hjelpe barnet å medvirke i leken og utvikle læring.

- En forutsetning for å møte barna der de er, er å ha en positiv holdning og kunnskap om bimodal tospråklig kompetanse.
- Barnehagen har en egen språkplan som konkretiserer hva vi gjør i for å fremme barns språkutvikling.

3.0: Medvirkning:

For oss vil barns rett til medvirkning ivaretas gjennom blant annet at de ansatte er deltakende i lek sammen med barna, i rutinesituasjoner og hele tiden jobbe for å oppnå likeverd og fellesskap i den pedagogiske praksisen.

3.1: Barns medvirkning:

Lek skaper muligheter for å tenke og skape selv, men også tenke og skape sammen med andre. I lek kan barn oppleve mulighet til å velge det som gir mening for dem selv og dem de leker sammen med. (Line Melvold)

De ansatte i barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår.

De ansatte i Aulerød barnehage observerer og følger opp alle barns ulike uttrykk og behov. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta. Vi går sammen med barna og møter dem der de er.

3.2: Foreldres medvirkning:

Måter vi samarbeider med foreldrene:

- Vi har samtaler med foreldrene i oppstarten og blir kjent med barna gjennom dem. De kjenner barnet sitt best og kan fortelle oss om deres behov. Foreldrenes stemme er viktig for oss og at vi er sammen om barns beste. Det er viktig for oss med et godt samarbeid og samtalene vi har om barna hver dag.
- Vi har samarbeidsutvalg (SU) og foreldreutvalg (FAU) i barnehagen, der foreldrene kan ta opp og drøfte saker som er viktig for dem, for å sikre foreldres medvirkning.
- Vi bruker appen Visma foresatte der vi deler det vi gjør i barnehagen.

- Foreldre tilbys to samtaler pr år med pedagogisk leder. Men tilbys ekstra samtaler ved behov, enten med pedagogisk leder, eller spesialpedagog.
- Det inviteres til to foreldremøter i året, ulike arrangementer og dugnad.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalgets to foreldrerepresentanter velges i foreldrerådet på høsten. Det skal være like mange representanter fra foreldrene som fra ansatte. I tillegg skal det være en representant fra eier, som i dette tilfellet er en politiker. Styret har møte-, tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett. Samarbeidsutvalget møtes 2-4 ganger i året, hvor aktuelle saker er godkjenning av årsplan, økonomi, endringer som påvirker drift og annet som er vesentlig for barnehagens foreldresamarbeid.

Foreldresamtaler

Det tilbys foreldresamtaler to ganger i året. Høst og vår. Dersom det er behov for ytterligere samtaler, tas disse fortløpende. Det skal være en lav terskel for å kunne be om en samtale.

4.0: Vurdering

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen (KD; 2017). Det handler om å sette praksis i bevegelse. Vi dokumenterer hverdagen vår gjennom praksisfortellinger, ved refleksjon rundt egen praksis og hva som er til det beste for barna. Vi dokumenterer også gjennom bilder, samtaler og tekst. Dokumentasjonen skal synliggjøre for foreldre og for barna hva vi opplever, lærer og gjør i barnehagen. For foreldre dokumenter vi barnehagehverdagen gjennom Visma, bilder og informasjonsskriv.

Dokumentasjon kan gi grunnlag for å tilpasse og videreutvikle det pedagogiske arbeidet (KD;2017) Ved hjelp av pedagogiske planer, får vi dokumentert hvilken retning f.eks. et prosjekt tar, hvilke endringer vi må gjøre underveis og hvilke mål vi når. Ved bruk av flere praksisfortellinger rundt samme situasjon belyser og dokumenterer vi praksis på flere områder. Dette gjør at vi kan endre praksis eller dokumenterer kvalitet i egen praksis opp mot planene som er laget.

I Aulerød barnehage vil vi ha kollektiv mestringstro. Det handler om at all den gode kompetansen vi har på vårt felt kommer barna til gode. Som for eksempel

når vi møter barn som har stort utbytte av å "komme til oss". Dette fordi i Aulerød får barn et tilrettelagt tilbud tilpasset egne forutsetninger og behov.

Vi vil være en del av laget rundt barnet, en del av et tverrfaglig samarbeid til det beste for barn. Barn og unge som har det vanskelig, sliter ofte med flere ting samtidig. For å finne gode løsninger må tjenestene samarbeide om barnet og med familien. Vi vil være et omsorgskollektiv, være en del av laget rundt barnet og samarbeid til barns beste. Å se hele barnet og de ressursene barnet har i livet sitt tenker vi vil gi større mulighet for å gi den hjelpen barnet trenger.

5.0: Overganger

Tønsberg kommune har egne rutiner for overgangen mellom hjem og barnehage, og mellom barnehage og skole.

5.1: Hjem – barnehage

Samarbeid mellom hjem og barnehage ønsker vi at skal foregå på en god og trygg måte og for å sikre at denne overgangen blir god, har Tønsberg kommune utarbeidet en veileder for overgang, sammenheng og samarbeid (O-S-S) mellom hjem og barnehage. Veilederen skal bidra til å gi barn en trygg og god start og et likeverdig tilbud i Tønsberg barnehagene.

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i6cdaab95-46cd-4720-af33-a9e24b3d3cca/veileder-o-s-s-hjem-barnehage.pdf

Dette gjør vi i praksis:

- Styrer tar kontakt med nye foreldre og avtaler besøksdager.
- Det avtales i utgangspunktet tre besøksdager. Dette er dager der foreldre og barn kommer, og møter styrer og pedagogisk leder og gjør seg litt kjent med barnehagens område og leker. På den siste besøksdagen får foreldrene utlevert informasjon knyttet til oppstart. Blant annet får de et skriv med bilder av de ansatte som det er fint om blir brukt hjemme før oppstart. De får også utlevert en egen oppstartsplan som forklarer hva som skjer den første tiden i barnehagen. Det avtales også oppstartsdato. Vi oppfordrer også foreldre og barn til å komme innom flere ganger på besøk før oppstart slik at barnet får god tid til å bli godt kjent.
- Det inviteres til foreldremøte for nye foreldre før sommeren. Her vil foreldrene møte de ansatte og få nærmere informasjon om barnehagetilbudet.

5.2: Barnehage – skole

Samarbeid og sammenheng skal være til det beste for barnet. Vi jobber kontinuerlig mot at det skal være sterke forbindelseslinjer og stor forståelse mellom barnehage og barneskole/ SFO, når det gjelder pedagogikk, metodikk og innhold. Vi har foreldremøter og samarbeidsmøter sammen med barneskolens ansatte. Overgangen fra barnehage til barneskole/ SFO er godt beskrevet i kommunens O-S-S rutiner, som finnes på kommunens hjemmeside. Samarbeidet starter allerede i september året før barnet skal begynne på skolen.

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i8da30539-230d-499b-a877-1a1184c61817/o-s-s-barnehage-skole-og-sfo-2021.pdf

Dette gjør vi i praksis:

- Barnehagene som er knyttet til Sem skolekrets samarbeider godt knyttet til overgangen til skolen. Dette for at barna skal få mulighet til å bli kjent med hverandre før første skoledag.
- Barnehagene gjennomfører 3-4 treff på våren før skolestart. Det er ett treff i hver av barnehagene (Aulerød, Semsbyen og Semsløkka). I tillegg gjennomføres ett treff på skolen, dersom dette er hensiktsmessig. Her har vi noe felles aktiviteter og masse lek. Dette for at barna skal få felles opplevelser før skolestart.
- Vi besøker skolens område for at barna skal bli kjent med dette.
- Barnehagen følger barna til førskoledag på skolen før sommeren.

I Aulerød barnehage planlegger vi overgang til skole i nært samarbeid med foreldre og instanser rundt barnet. Det kan være Habilitering, PPT i hjemkommunen og Signo kompetansesenter. Vi bistår i kartlegging av barnets ressurser og behov og ser på hvilke skoletilbud som kan være aktuelle.